

Statenbrief

Datum

5 februari 2021

Zaaknummer

2020-003057

Inlichtingen

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 4

Onderwerp

Verkenning 'Windenergie op en rondom de Veluwe'

Portefeuillehouder

Jan van der Meer

Ambitie en thema

Ambitie 2 Duurzaam

Doel van deze brief

Gedeputeerde Staten verzoeken Provinciale Staten om:
De inhoud van deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

Inhoud voorstel (beoogd resultaat/doel)

Gedeputeerde Staten vragen Provinciale Staten kennis te nemen van de uitkomsten van de verkenning 'Windenergie op en rondom de Veluwe' en de vervolgstappen.

Aanleiding

De gemeenten én provincie Gelderland werken samen met andere partners in zes Gelderse Regionale Energie strategieën regio's (RES) aan de uitwerking van de concept-RES naar de RES 1.0. Deze leggen we in juni 2021 ter vaststelling aan u voor. We informeerden u eerder over de concept-RES'en ([PS2020-552](#)). In onze brieven aan de stuurgroepvoorzitters van de zes regio's hebben we toen, naast de complimenten, aandacht gevraagd voor een aantal onderwerpen richting RES 1.0. Over het verkenning 'Windenergie op en rondom de Veluwe' informeren wij u in deze brief:

Bestaand beleid c.q. kader

De RES'en dragen bij aan het Nationaal klimaatakkoord. Daarin is afgesproken 35 TWh aan duurzame energie op te wekken op land. De RES-en dragen daarnaast in belangrijke mate bij aan onze ambitie uit 'Gaaf Gelderland' van 55% CO2 reductie in 2030.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

5 februari 2021

Zaaknummer

2020-003057

Blad

2 van 4

Stand van zaken

Verkenning naar windenergie op en rond de Veluwe

In het voorjaar 2020 startte de vier RES regio's met grondgebied op de Veluwe samen met ons een verkenning om de mogelijkheden voor windenergie op en rondom het Natura 2000-gebied Veluwe te onderzoeken. De verkenning richt zich op de Wespendif. Dit is de meest bepalende soort voor windmolens voor dit Natura 2000-gebied.

Uit de resultaten blijkt:

- Dat in **het kerngebied van de Veluwe (inclusief een zone van circa 1 km** – zie kaart in bijlage 1) de bouw van windturbines een groot negatief effect heeft op het leefgebied van de [Wespendif](#) (risico om tegen een windmolen aan te vliegen en daardoor te overlijden, verder aanvaringsrisico genoemd). De Veluwe is het grootste en belangrijkste leefgebied van deze soort in Nederland. Maar de kwaliteit van het leefgebied staat onder druk. Een gevolg van een 'kwakkelende' Veluwe (door o.a. te hoge stikstofdeposities en droogte) waar, naast de Wespendif, ook andere natuurwaarden last van hebben. Dit is ook niet snel op te lossen, maar vergt tijd. Voorwaarde vanuit Natura 2000 om een vergunning te kunnen krijgen (Wet Natuurbescherming) is dat negatieve effecten op de Wespendif worden weggenomen. Maatregelen om op kortere termijn vogelslachtoffers te voorkomen (b.v. door een stilstandsvoorziening), leiden tot een onrendabel windenergieproject. Bovendien zou een windmolen in het kerngebied meetellen met de mogelijkheden van windmolens op andere locaties rondom de Veluwe¹. Hierdoor vinden wij plannen voor windmolens in dit gebied niet realistisch en ook niet wenselijk in de periode tot 2030 (de scope van RES 1.0). Dit wordt door de meeste regio's onderschreven. Dat is de reden dat sommige regio's de ontwikkeling van windturbines in het kerngebied +1 km als ambitie voor na 2030 formuleren. De Cleantech Regio wil onderzoeken of windmolens in het kerngebied van de Veluwe + 1km vóór 2030 mogelijk zijn zonder negatief effect op de Wespendif en zonder dat andere RES regio's belemmerd worden in de ontwikkeling van hun plannen.
- **In het invloedgebied rondom de Veluwe (een zone van circa 1 tot 8 km die alle zes RES-regio's in Gelderland raakt** – zie kaart in bijlage 1) zijn volgens de verkenning de mogelijkheden voor windenergie beperkter dan gedacht bij het opstellen van de concept RES'en. De kans op een vogelslachtoffer door een windmolen wordt wel snel kleiner naarmate de afstand tot de Veluwe toeneemt. Ook hier tellen effecten van verschillende initiatieven op het leefgebied van de Wespendif met elkaar mee. Daarom is het belangrijk dat in deze zone de verkenning naar mogelijke zoekzones voor windenergie zorgvuldig en in samenhang gebeurt. Dit heeft draagvlak bij alle RES regio's.

¹ Voor het verkrijgen van een vergunning Wet Natuurbescherming dient in het onderliggende onderzoek c.q. passende beoordeling rekening gehouden te worden met de cumulatieve effecten van verschillende initiatieven. Windenergie initiatieven in het kerngebied van de Veluwe hebben meer impact dan initiatieven in de zone rondom de Veluwe. Hierdoor kunnen een of enkele turbines op het kerngebied (+1 km) de beschikbare ruimte opsouperen, waar in zones verder van de Veluwe (invloedgebied 1-8 km) rondom de Veluwe meer turbines mogelijk waren geweest.

Datum

5 februari 2021

Zaaknummer

2020-003057

Blad

3 van 4

Verkenning geeft meer inzicht in de mogelijkheden

Aan de ene kant verschaft de verkenning ons én de regio's de nodige kennis om de RES'en verder uit te werken in samenhang met de natuurwaarden. Dit is nodig voor verdere planvorming en uiteindelijke uitvoering. Aan de andere kant hebben de resultaten van de verkenning een grotere impact dan gedacht op de mogelijkheden voor windenergie. Meer informatie over de verkenning vindt u in de bijlage bij deze brief. In de bijlagen worden twee rapporten genoemd, deze rapporten vormen samen de verkenning. Het ecologische rapport 'Windenergie op en rondom de Veluwe' treft u aan als bijlage bij deze Statenbrief. Het wind-technische rapport is nog niet gereed. Wij sturen u dit rapport via de mededelingenbrief wanneer het gereed is.

Bovenregionale afstemming en regiovoering nodig

Gezien de impact op alle RES regio's in Gelderland komen we nu in een fase waarin bovenregionale samenhang nodig is. De regio's hebben ons gevraagd de procesregie op ons te nemen en we doen dat ook. Alle regio's zien de verkenning als het vertrekpunt voor regionale afspraken voor het opwekken van windenergie op en rondom de Veluwe.

Het invloedsgebied van deze verkenning betreft ook het grondgebied van RES-regio's in de provincie Overijssel. Provincie Flevoland betrekken we omdat ook voor deze provincie kennis delen relevant kan zijn. Op dit moment werken we samen de volgende vragen uit:

1. Hoe moeten we omgaan met het kerngebied (+1 km) en het invloedsgebied (1-8 km) in relatie tot de RES-biedingen die nu in de regio's worden uitgewerkt?
2. Welke consequenties hebben de uitkomsten van de verkenning voor de beoordeling van lopende en nieuwe initiatieven voor windmolens?

Argumenten/afwegingen/risico's**Samenwerken aan wind op de Veluwe**

De impact van het resultaat van de verkenning Wind op de Veluwe heeft consequenties voor acht RES regio's (de zes Gelderse regio's, inclusief West-Overijssel en Flevoland). Daarom moeten we zorgvuldig keuzes maken en belangen afwegen. Om een zo optimaal mogelijk resultaat te realiseren, zowel voor de natuur als opwek van duurzame energie, hebben de betrokken overheden de wil uitgesproken hier gezamenlijk uit te komen.

De rol van de provincie als vergunningverlener Wet Natuurbescherming

Naast partner in de RES zijn wij ook bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. De Veluwe is onderdeel van het Europees beschermde natuurnetwerk Natura 2000. Elke lidstaat moet de bescherming van de Natura 2000-gebieden borgen binnen het kader van Europese wetgeving (de vogel- en habitatrichtlijn). De bescherming (inclusief randvoorwaarden) heeft het Rijk verankert in de Wet Natuurbescherming. De provincie geeft hier uitvoering aan. Wij beoordelen of projectvoorstellen de Natura 2000-doelen niet schaden en passen binnen de voorwaarden uit de wet. Daar waar een negatief effect op het Natura 2000 gebied Veluwe niet uit te sluiten is, is een vergunning nodig. Initiatiefnemers moeten bij de vergunningaanvraag aantonen hoe negatieve effecten van het voorgenomen plan worden weggenomen.

Datum

5 februari 2021

Zaaknummer

2020-003057

Blad

4 van 4

Deze toets gebeurt per initiatief. De Wet Natuurbescherming is geen instrument om vooraf op ruimtelijke keuzes te sturen. Om te voorkomen dat de provincie per initiatief een besluit moet nemen met een impact op andere locaties rondom de Veluwe is een samenhangende regionale aanpak aan de voorkant belangrijk. Dit is voor ons een belangrijk aandachtspunt in de vervolgstappen op de verkenning.

Financiële consequenties

Geen

Proces en evaluatie

Hier zijn de belangrijkste momenten richting RES 1.0 weergegeven:

- In februari 2021 komt het Planbureau voor de Leefomgeving met een doorrekening van alle concept RES'en in Nederland. Op basis daarvan worden inhoudelijke aandachtspunten meegegeven voor de uitwerking van de RES 1.0.
- Begin maart organiseert uw Staten een rondetafelconferentie over zon en wind.
- Medio maart 2021 worden de Gelderse RES'en 1.0 vrijgegeven voor besluitvorming. In april 2021 besluiten GS over de vaststelling.
- In mei 2021 vindt de beeldvorming en oordeelsvorming van Provinciale Staten over de RES'en 1.0 plaats
- In juni 2021 wordt aan uw Staten gevraagd om de RES'en 1.0 vast te stellen.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends - Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst - secretaris

Bijlagen:

- Nadere toelichting uitkomsten verkenning windenergie op en rondom de Veluwe.
- Rapportage 'Windenergie op en rondom de Veluwe'